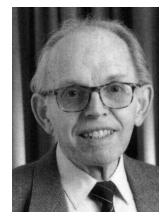

JAARVERSLAG

2008

- Het totaal aantal leden op 31.12.2008 bedroeg 74.
- Het bestuur bestond uit Dr. T.C.J. Gribnau (voorzitter-secretaris) en Ir. M.P.W.M. Te Booy (pennigmeester).
- Er waren 8 avondbijeenkomsten / jaarvergadering, bijgewoond door 15-25 leden en gasten.
- Er was een excursie naar de Sterrenwacht Halley te Heesch (36 deelnemers).
- De voorzitter verzorgde een lezing (5000 jaar zwangerschapstest ontwikkeling) voor de Haarlemse Chemische Kring en voor de Chemische Kring Eindhoven.
- Op 15 september overleed Henk van 't Holt, na ruim 30 jaar lidmaatschap, en in de functie van secretaris van 1966 t/m 2007. Hij blijft in onze herinnering als een actief, toegewijd en deskundig bestuurslid en als een vriendelijke en hartelijke man.

- **Dinsdag 5 februari - Jaarvergadering - Traditionele Geneeskunde en Moderne Wetenschap, Prof. Dr. R. Verpoorte (Farmacognosie, Universiteit Leiden).**
Sinds oudsher zijn planten een belangrijke bron van geneesmiddelen. Ongeveer 25% van de westerse geneesmiddelen bevat zuivere stoffen die afkomstig zijn uit planten. Ook wordt veel gebruik gemaakt van plantenextracten (fytotherapie). Van de hele wereldbevolking is zelfs 80% afhankelijk van planten als geneesmiddel in de eerstelijns gezondheidszorg. Het aantal planten dat gebruikt wordt als medicijn wordt geschat op ca 50 000. In de huidige farmacotherapie kunnen we denken aan Taxol (antitumor middel) en Galanthamine (narcis/sneeuwklokje; behandeling van Alzheimer). Een uitermate boeiende lezing boordevol informatie gepresenteerd door een enthousiaste spreker.
- **Dinsdag 4 maart - Moleculaire Gastronomie, Dr. J. Groenewold ("Cook & Chemist", Amsterdam).**
Moleculaire gastronomie is de wetenschap van eten, een multidisciplinair vakgebied waar biologie, scheikunde en natuurkunde samenkomen. Het fysisch chemisch verantwoord maken van culinaire sauzen en het op wetenschappelijke wijze bereiden van een kip in de magnetron werd theoretisch toegelicht en praktisch uitgevoerd. Een interessante bijeenkomst, maar iets meer diepgang had wel mogen worden verwacht.
- **Dinsdag 1 april - Excursie naar Sterrenwacht Halley te Heesch (gastheer: Ferry Bevers).**
Een bijzonder geslaagd bezoek met boeiende lezingen door enthousiaste en deskundige sprekers. Bezichtiging van de observatie koepel, het zeer duidelijk waarnemen van Venus en de afsluiting met een schitterende presentatie in het hypermoderne, computergestuurde planetarium vormden een ware belevenis voor de talrijke deelnemers.
- **Dinsdag 6 mei - Van Euratom tot kapasalon, Dr. Ir. E. Van Andel (FiWiHex International, Akzo Nobel).**
Het onderzoek naar alternatieve energie is sterk veranderd. Van een thermionische kernreactor (25 kg plutonium) in een stationaire satellietbaan om de aarde in 1965 naar experimenten in een voormalige dameskapperszaak naar slimme warmtewisselaars voor

toepassing van duurzame zonne-energie in kassen en Amsterdamse grachtenhuizen. Daarnaast ook aandacht voor tal van chemische onderwerpen uit de ENKA-AKU-Akzo(Nobel) periode. Een boeiende kaleidoscoop van zeer uiteenlopende onderwerpen gepresenteerd door een hoogst inventieve ingenieur "in hart en nieren".

■ **Dinsdag 3 juni - Schadelijke stoffen in voedingsmiddelen: waar komen ze vandaan, hoe schadelijk zijn ze?, Dr. A.J. Baars (RIVM/SIR, Bilthoven).**

In ons voedsel kunnen allerlei chemische bestanddelen voorkomen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Deze kunnen van nature aanwezig zijn, of afkomstig zijn van (on)bedoeld menselijk handelen of het milieu. Verschillende soorten chemische stoffen, de geldende regelgeving en factoren die de chemische voedselkwaliteit beïnvloeden worden behandeld. Tenslotte wordt ingegaan op de moeilijke afweging tussen gezondheidsbevorderende/-schadelijke effecten van één en hetzelfde voedingsmiddel. Een heldere lezing op boeiende wijze gebracht.

■ **Dinsdag 2 september - Virussen: Kleine oorzaken met grote gevolgen, Dr. B.A.M. Van der Zeijst (Nederlands Vaccin Instituut, Bilthoven).**

Er bestaat een grote verscheidenheid aan virussen, zowel wat betreft de geïnfecteerde gastheer als de complexiteit en de aard van het erfelijk materiaal. Een probleem bij de bestrijding van virusziekten is het ontstaan van nieuwe virussen, zoals variëteit van het griepvirus en het SARS-virus. De hoge mutatiefrequentie van met name RNA-virussen is een groot probleem. Dierspecifieke virussen kunnen door één of meer mutaties ook voor de mens gevaarlijk worden. De problematiek die hiermee samenhangt vormt het sluitstuk van de lezing. Een zeer gedetailleerde lezing met veel informatie en door een deskundige en enthousiaste spreker gepresenteerd.

■ **Dinsdag 7 oktober - Serendipiteit: Onbedoelde ontdekkingen, Drs. Pek van Andel (Rijksuniversiteit/UMC, Groningen).**

Een flamboyante spreker die een humoristische voordracht presenteerde over vele voorbeelden van de combinatie van onvoorziene observatie en logisch denken. Serendipiteit en systematisch onderzoek sluiten elkaar niet uit, maar complementeren en versterken elkaar. En dat alles nadat de spreker eerst uit het aanrechtkastje van het Rode Kruisgebouw gehaald moest worden waar hij en passant de kraan repareerde!

■ **Dinsdag 4 november - Plasticiteit, Emeritus Prpf.Dr. J.M. Vossen (Vergelijkende en Fysiologische Psychologie, Radboud Universiteit Nijmegen).**

Er zijn verschillende vormen van leren. Zij kunnen worden samengevat onder drie categorieën: habituatie, klassiek/operant conditioneren en instrumenteel leren. Leren leidt bij dier en mens niet enkel tot veranderingen in gedrag maar ook tot veranderingen in het brein. De principes van de verschillende vormen van leren, en de structuren in de hersenen die bij de opslag van geleerde informatie zijn betrokken, worden behandeld. Centraal staan plasticiteit van gedrag en van het brein. Een hoogwetenschappelijke lezing, door een erudiet hoogleraar, waarbij goede concentratie een vereiste was.

■ **Dinsdag 2 december - Wijn voor chemici, Dr. P Alsters (DSM Pharma Products, Geleen).**

Een zeer geslaagde combinatie van een chemisch gedetailleerd verhaal met een smaakvolle proeverij. De kennis van de spreker, en het rijke areaal aan oenologische grondstoffen van DSM samen met de onontbeerlijke druiven, voerden ons op onderhoudende wijze langs vele chemische facetten van de oenologie. Begeleid door fraaie "lichtbeelden" en representatieve slokjes van diverse witte en rode wijnen resulteerde dit in een leerzame en aangename afsluiting van het BCK jaar!